

TOKYO UNIVERSITY OF FOREIGN STUDIES

東京外国語大学

〒183-8534 東京都府中市朝日町 3-11-1

3-11-1 Asahi-cho, Fuchushi

TOKYO-183-8534, JAPAN

Phone + 81-42-330-5111

Fax + 81-42-330-5140

<http://www.tufs.ac.jp>

To Associate Professor Zh.E. Ashinova
Al-Farabi Kazakh National University
050012
Almaty, Bogenbai Batyr 95A, Kazakhstan

February 22, 2021

Review of the PHD-Dissertation, written by Rustemova Aktolkyn on “Cooperation of Kazakhstan and Japan in Higher Education: Current Trends and Prospects” (6D020900 – Oriental Studies)

Rustemova Aktolkyn's doctoral thesis is written on a new topic about cooperation between Kazakhstan and Japan in the field of higher education, its current trends, key issues and future development opportunities. The topic has not been studied by Kazakh and Japanese scholars yet. Despite the establishment of diplomatic relations and cooperation between Kazakhstan and Japan in various fields, there is almost no research in the field of education, including higher education. The thesis discusses bilateral relations between Kazakhstan and Japan, including cooperation in the field of higher education, the process of internationalization of higher education, specifically the signing of inter-university agreements between universities and the academic mobility of students etc.

The thesis is based on data and materials published in Kazakh, Russian, English and Japanese, statistical data of universities, an international program and Japanese statistical Agency. Moreover semi-structured interviews were conducted with specialists of higher education. Most of the materials in English and Japanese were collected during the internship of Ms. Rustemova at Tokyo University of Foreign Studies (TUFS). During the internship Ms. Rustemova Aktolkyn collected the necessary information from the libraries of TUFS and the University of Tokyo, thanks to that the theoretical aspects of the thesis were improved and the data base was strengthened. As a result of collaboration with other Kazakh researchers, the article "The Academic Mobility of Students from Kazakhstan to Japan: Problems and Prospects" was published in Swiss international scientific journal Multidisciplinary Digital Publishing (MDPI) "Social Sciences".

Rustemova Aktolkyn's research work consists of three chapters. The first chapter discusses the theoretical basis of the research in detail and focuses on the general process of internationalization, its concepts and waves worldwide.

The second chapter, deals with the formation of the higher education system of Kazakhstan since independence, as well as stages of internationalization process. These issues are analyzed on the basis of laws, government programs and previous literature related to this topic. It also provides a brief overview of history of Japanese higher education system. Moreover, a history of internationalization process as

TOKYO UNIVERSITY OF FOREIGN STUDIES

東京外国語大学

〒183-8534 東京都府中市朝日町 3-11-1

3-11-1 Asahi-cho, Fuchu-shi

TOKYO-183-8534, JAPAN

Phone + 81-42-330-5111

Fax + 81-42-330-5140

<http://www.tufs.ac.jp>

well as the main policies and projects in the higher education system are described in accordance to stages.

The first part of the third chapter deals with the establishment of relations between Kazakhstan and Japan in the field of education and culture, and activities of Japanese organizations. The second part of this chapter discusses the relations between Kazakhstan and Japan in the field of higher education on the basis of state grant programs, inter-university agreements, as well as statistics of universities and government programs, describes the current state and development of academic mobility of students. These statistics have been used as resources for the first time. On the base of the data the issue of student mobility between the two countries was studied.

The third part of the chapter, in addition to the collected data, analyzes and groups the main issues of cooperation between Kazakhstan and Japan in the field of higher education, based on semi-structured interviews between Kazakh and Japanese experts. In addition, specific proposals were made to address these issues and forecast the future of bilateral cooperation.

Rustemova Akolkyn's research has achieved significant scientific results, scientifically systematizing the current state and key issues of Kazakh-Japanese relations, including cooperation in the field of higher education. The conclusions and theoretical approaches are consistent with the goals and objectives of the research, and the paper is based on original research.

In conclusion, Rustemova Aktolkyn's thesis for the degree of Doctor of Philosophy (PhD) in 6D020900 - Oriental Studies "Cooperation of Kazakhstan and Japan in Higher Education: Current Trends and Prospects" is considered to have a practical value and worthy of publication. I consider Rustemova Aktolkyn satisfies all requirements to be awarded the degree of Doctor of Philosophy (PhD) in 6D020900 - Oriental Studies.

Sincerely,
Institute of Global Studies,
Tokyo University of Foreign Studies
(Tokyo, Japan)
Professor

OKADA Akito

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Akito Okada', written in a cursive style.

ТОКИО ШЕТ ТІЛДЕР УНИВЕРСИТЕТІ

3-11-1, Асахи-чё, Фучу-ши,
Токио, Жапония
183-8534
Tel.: +81 4233-05308
Fax: +81 4233-05308
aokada@tufs.ac.jp
<http://www.tufs.ac.jp/>

Т.ғ.к., доцент Ж.Е.Ашиноваға
әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық
университеті
050012
Алматы қ., Бөгенбай батыр 95А, Қазақстан

22 ақпан 2021 жыл

Рүстемова Ақтолқынның «Қазақстан мен Жапонияның жоғары білім беру саласындағы серіктестігі: қазіргі үрдістері мен болашағы» (6D020900 – Шығыстану) атты PhD-диссертациясына пікір

Рүстемова Ақтолқынның докторлық диссертация жұмысы қазақстандық және жапондық зерттеушілер тарапынан әлі зерттелмеген: Қазақстан мен Жапонияның жоғары білім беру саласындағы серіктестігі, оның қазіргі үрдістері, басты мәселелері мен болашақтағы даму мүмкіндіктері жайлы тың тақырыпта жазылған. Қазақстан мен Жапония арасында дипломатиялық қарым-қатынас орнап, түрлі салаларда серіктестік жүзеге асып жатқанына қарамастан, білім беру саласы, оның ішінде жоғары білім беруге қатысты зерттеу жұмыстары жоқтың қасы. Диссертациялық жұмыста Қазақстан мен Жапония арасындағы екіжақты байланыс, оның ішінде жоғары білім беру саласындағы серіктестік, интернационалдану үдерісінің ілгерілеуіне байланысты жоғары оқу орындары арасында университетаралық келісімшарттардың жасалуы мен студенттердің академиялық ұтқырлығы талқыланады.

Диссертациялық жұмыс қазақ, орыс, ағылшын және жапон тіліндегі деректер мен материалдар, статистикалық мәліметтер, мамандардан алынған сұхбат негізінде жазылған. Ағылшын және жапон тіліндегі материалдардың басым бөлігі диссертанттың Токио шет тілдер университетінде өткен тағылымдама барысында жинақталып, топталды. Тағылымдама барысында Рүстемова Ақтолқын Токио шет тілдер университеті және Токио университетінің кітапханаларынан қажетті ақпарат жинастырып, нәтижесінде диссертациялық жұмысының теориялық аспектілерін жетілдіріп, деректік негізін нығайтты. Қазақстандық өзге де зерттеушілермен бірлескен жұмыстың нәтижесінде «The Academic Mobility of Students from Kazakhstan to Japan: Problems and Prospects» (Студенттердің Қазақстаннан Жапонияға академиялық ұтқырлығы: мәселелері мен болашағы) атты мақаласы Швейцарияның белгілі басылымы Multidisciplinary Digital Publishing (MDPI) «Social Sciences» атты халықаралық ғылыми журналда жарық көрді.

Рүстемова Ақтолқынның ғылыми зерттеу жұмысы үш тараудан тұрады. Бірінші тарауда зерттеу жұмысының теориялық негізі жан-жақты талқыланып, жалпы интернационалдану үдерісі мен оның түрлеріне, әлемдік деңгейде орын алған толқындарына кеңінен тоқталған.

ТОКИО ШЕТ ТІЛДЕР УНИВЕРСИТЕТІ

3-11-1, Асахи-чө, Фучу-ши,
Токио, Жапония
183-8534
Tel.: +81 4233-05308
Fax: +81 4233-05308
aokada@tufs.ac.jp
<http://www.tufs.ac.jp/>

Екінші тарауда тәуелсіздік алған сәттен бастап Қазақстанның жоғары білім беру жүйесінің қалыптасуы мен интернационалдану үдерісі заңдар, мемлекеттік бағдарламалардың құжаттары және осы тақырыпта жазылған зерттеу жұмыстары негізінде, кезең-кезеңдері бойынша сипатталып, басты мәселелері талданған. Сонымен қатар, Жапонияның жоғары білім беру жүйесінің қалыптасу тарихына қысқаша шолу жасалып, интернационалдану үдерісінің тарихы мен жоғары білім беру жүйесінде жүргізілген негізгі саясаттар, жобалар кезең-кезеңімен топтастырылған.

Үшінші тараудың бірінші бөлімінде Қазақстан мен Жапонияның білім және мәдениет саласындағы байланыстарының орнауы, жапондық ұйымдардың жүргізіп жатқан жұмыстары қарастырылған. Осы тараудың екінші бөлімінде Қазақстан мен Жапонияның жоғары білім беру саласындағы байланыстары мемлекеттік гранттық бағдарламалар, университет аралық келісімшарттар негізінде, сонымен қатар университеттер мен мемлекеттік бағдарламалардың статистикалық мәліметтері негізінде талқыланып, студенттердің академиялық ұтқырлығының соңғы жылдардағы даму үдерісі мен қазіргі жағдайы сипатталған. Бұл статистикалық мәліметтер алғаш рет ғылыми айналымға еніп, екі мемлекет арасындағы студенттердің академиялық ұтқырлығы мәселесі алғаш зерделеніп отыр. Үшінші тараудың үшінші тараушасында, жиналған деректермен қоса, қазақстандық және жапондық мамандар арасында жүргізілген жартылай-құрылымдық сұхбаттардың негізінде, Қазақстан мен Жапонияның жоғары білім беру саласындағы серіктестігінің басты мәселелері талданып, топтастырылған. Сонымен қатар, осы мәселелердің шешімі ретінде нақты ұсыныстар жасалып, екіжақты серіктестіктің болашағына болжам жасалған.

Рүстемова Ақолқынның жүргізген зерттеу жұмысында қазақ-жапон қарым-қатынастары, оның ішінде жоғары білім беру саласындағы серіктестігінің қазіргі жағдайы мен басты мәселелерін ғылыми түрде жүйелей отырып, салмақты ғылыми нәтижелерге қол жеткізе білді деуге болады. Зерттеуде қол жеткізген қорытынды пікірлері мен теориялық тұжырымдары зерттеу жұмысының мақсат-міндеттерімен жүйелі сабақтаста болып келеді.

Ғылыми зерттеу жұмысының негізгі мазмұны мен бағыт-бағдары, басты тұжырымдары бойынша 9 мақала, соның ішінде 1 Scopus мәліметтер базасына кіретін халықаралық басылымда және 1 Жапонияда өткен халықаралық конференция жинағында жариялаған.

Қорыта келе, Рүстемова Ақтолқын Молданқызының 6D020900 – Шығыстану мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін дайындаған «Қазақстан мен Жапонияның жоғары білім беру саласындағы серіктестігі: қазіргі үрдістері мен болашағы» тақырыбындағы диссертациялық жұмысын ғылыми жаңалығы бар, дербестігі айқын, шығыстану саласы үшін теориялық және практикалық маңызы бар жұмыс ретінде қорғауға ұсынуға болады деп санаймын. Рүстемова Ақтолқын Молданқызын

ТОКИО ШЕТ ТІЛДЕР УНИВЕРСИТЕТИ

3-11-1, Асахи-чё, Фучу-щи,
Токио, Жапония
183-8534
Tel.: +81 4233-05308
Fax: +81 4233-05308
aokada@tufs.ac.jp
<http://www.tufs.ac.jp/>

6D020900 – Шығыстану мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алуға лайық деп санаймын.

Пікір білдіруші,
Жаһандық зерттеулер институты,
Токио шет тілдері университеті
(Токио, Жапония)
профессор

ОКАДА АКИТО

Перевод с английского языка на казахский язык выполнен переводчиком Избакиевым Абдузакиром Масутовичем.

Подпись: А Избакиев Абдузакир Масутович

Нотариус, свидетельствуя подлинность подписи, не удостоверяет фактов, изложенных в документе, а лишь подтверждает, что подпись сделана определенным лицом.

Республика Казахстан, город Алматы.

Второе сентября две тысячи двадцать первого года.

Я, Бекешбаева Роза Пернебековна, нотариус города Алматы, государственная лицензия №15022328 выдана Министерством Юстиции Республики Казахстан от 25.12.2015 года, свидетельствую подлинность подписи переводчика Избакиева Абдузакира Масутовича. Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 8447
Взыскано: по ставке – 88 тенге
тех. работа – осв. на осн. п.п.1, п.2,
ст.30-1 Закона РК «О нотариате».

Нотариус: _____

Роза Пернебековна Бекешбаева

